

مرکز آموزشی درمانی حضرت زینب(س)

آموزش به بیمار

نام پمفلت:	زردی نوزادان
تهیه کننده:	خدیدجه گورکانی
منبع:	نوزادان نلسون-کتاب مراقبت و نگهداری از نوزادان نارس
پزشک نایب کننده:	دکتر کرمی مقام فوق تخصص نوزادان
تاریخ تهیه:	زمستان 1402

5

امازمانی که درمان بخواهد، فتوتراپی یا نور درمانی، ایمن ترین و موثرترین درمان است. لامپ های مهتابی خانگی اثری در درمان زردی ندارند.

نوزاد می بایست کاملاً لخت شده و درحالی که چشمانش با چشم بند مخصوص بسته است و ناحیه تناسلی با پوشک پوشانده شده است، با فاصله نزدیک (حدود 20 سانتی متر) زیر نور مهتابی آبی مخصوص گذاشته شود.

نور ماوراء بنفش، این مهتابی ها بیلیروبین را تغییر می دهد و به شکلی تبدیل می کند که نوزاد بتواند از طریق ادرار دفع کند.

نور درمانی معمولاً در درمان زردی نوزادان موثر است، اما اگر نوزاد دچار زردی شدید باشد، یا سطح بیلیروبین او به بالا رفتن ادامه دهد، ممکن است در بخش مراقبت های ویژه نوزادان بستری شده و تعویض خون شود. این تعویض خون موجب می شود که خون حاوی بیلیروبین نوزاد کشیده شده و خون بدون بیلیروبین اهدا کننده که دارای سطح نرمال بیلیروبین است جایگزین می شود.

4

واگر فکر می کنید که شیر مادر برای تغذیه نوزاد کافی نیست، در مورد این مشکل با پزشک یا پرستار خود مشورت کنید. ممکن است به مشاور شیردهی و افزایش تولید شیر برای شیردهی کافی نوزاد نیاز باشد.

به نوزاد آب و آب قند داده نشود زیرا باعث بدتر شدن زردی خواهد شد.

تجویز عرقیات، آب، آب قند و جوشانده های گیاهی مانند ترنجبین، شیرخشت و... توصیه نمی شود. زیرا ممکن است سبب کم آبی، اسهال و بی حالی نوزاد شود. درمان زردی نوزاد: در برخی مواقع زردی نوزاد به درمان نیاز ندارد، با شیردهی مکرر و با فواصل زمانی کمتر برطرف خواهد شد.

زردی :

اغلب نوزادان بعد از تولد دچار زردی می شوند و این مساله در نوزادان نارس بیشتر دیده می شود و اگر به موقع و سریع تشخیص داده شود تقریبا جای نگرانی ندارد.

علت زردی نوزادان :

بالا بودن سطح رنگدانه ای به نام بیلروبین در خون موجب زرد شدن پوست میشود.

بیلروبین در اثر تجزیه سلول های قرمز خون که پیر شده اند به وجود می آید که معمولا کبد بیلروبین را از خون جمع آوری کرده و از طریق مدفوع آن را از بدن دفع می کند.

در طی حاملگی کبد مادر بیلروبین جنین را نیز دفع می کند. بعد از تولد مدت زمانی طول میکشد تا کبد بچه فعالیت خود را شروع کرده و بیلروبین را از خون دفع کند. نتیجه آن تجمع این رنگدانه در خون نوزاد است که در زیر پوست و

سفیدی چشم رسوب کرده و موجب زرد شدن پوست و سفیده چشم نوزاد می شود.

روند شروع زردی پوست از صورت نوزاد است و به سمت پایین و گردن و قفسه سینه ادامه می یابد تا اینکه در موارد زردی شدید به نوک انگشتان پای نوزاد برسد و کل بدن را زرد کند.

اگر نوزاد در 24 ساعت اول تولد زرد شود حتما غیر طبیعی است و می بایست هر چه سریع تر درمان را شروع کرد چون ممکن است زردی خیلی سریع افزایش یابد.

اهمیت زردی در آن است که ماده بیلروبین که باعث رنگ زرد پوست می شود اگر از حدی بالاتر برود، در مغز نوزاد رسوب میکند و باعث صدمات جبران ناپذیری همچون فلج مغزی، تاخیر در تکامل و عقب ماندگی ذهنی می شود.

این مشکل با شروع درمان سریع پزشک و انجام نوردرمانی و موارد بسیار شدید تعویض خون نوزاد به راحتی قابل جلوگیری می باشد.

آیا تغذیه نوزاد با شیر مادری تواند علت زردی باشد؟

تغذیه با شیر مادر زردی ایجاد نمی کند، اما زردی به احتمال بیشتری در نوزادانی وجود دارد که با شیر ناکافی مادر تغذیه می شوند.

ناکافی بودن سطح مایعات بدن نوزاد می تواند موجب غلیظ شدن خون و بالا رفتن سطح بیلروبین خون نوزاد شود.

بنابراین بهتر است شیردهی زود به زود و با فواصل زمانی کمتر صورت گیرد.

اگر نوزاد با شیر مادر تغذیه شود ولی شیر به میزان کافی ترشح نشود، احتمال دارد که زردی سریعتر بالا برود.

افزایش زردی در نوزادانی که با شیر خشک تغذیه می شوند نیز در صورتی که به اندازه کافی شیر دریافت نکنند رخ می دهد.